HAT-14-01-0604

pályázat

Projektnapló

határtalanul!

Lenkeysek Felvidéki kalandozásai

Előkészítő szakasz

Az Egri Lenkey János Általános Iskola a 2014/2015 tanévben is sikeresen pályázott a „Határtalanul” tanulmányi kirándulásra, melyet a hetedik osztályosok számára írtak ki. Úticélunk a Felvidék volt. Év elején már kihirdettük mind a gyerekek, mind a szülők körében. Érdeklődés mutatkozott a projekt iránt és mint a jelenléti ív mutatja, mindenki jelentkezett is.

Az előkészítő szakasz első programja a május 12-én megtartott **fakultatív óra** volt. Mivel vállalásaink között szerepelt egy magyarlakta település diákjaival a kapcsolat felvétel és találkozás, ezért választottuk az óra témájául a rimaszombati alapiskola bemutatását. Fontos, hogy a mi diákjaink is megismerjék, hogy mennyire fontos a felvidéki magyarság számára anyanyelvének, hagyományainak ápolása. PowerPoint bemutatóval és teszt kitöltésével segítettük az óra sikerességét.

Az utazás előtt három **előkészítő órára** került sor 2015. május 19-én. Ezt megelőzően a diákok feladatként kapták, hogy gyűjtsenek minél több információt a felvidéki helyszínekről, melyeket meg fogunk látogatni.

Az **első órában** Fehér Lászlóné történelem tanár tartott a gyerekeknek ismertetőt a Felvidék történelmi hátteréről. Térképet, digitális taneszközöket alkalmazott. Ismertette a történelmi eseményeket, melyek során a mai Felvidék Szlovákia részévé vált. A tanulókat meglepte, hogy a mai adatok szerint a lakosság létszáma eléri a 600 ezer főt.

A **második órában** Bánhidyné Dudás Éva tanárnő beszélt a földrajzi háttérről. Térképeken megnézték a tanulmányi kirándulás útvonalát. Ezután a gyerekek beszámolói következtek az előre megadott szempontok alapján. Nagyon felkészültek voltak, és az internet, nyomtatott médiumok segítségével még érdekesebbé tudták tenni előadásaikat. Igényes volt a PowerPoint bemutató.

A **harmadik órában** ellenőriztük a megszerzett ismereteiket. Alkalmazott módszer a vaktérkép, quiz kérdéssor és a nevezetességek felismerése voltak. Az óra levezetését Klem Dénes történelem szakos tanár vállalta. Ügyesek voltak, a tapasztalat az volt, hogy az előkészítő órákon jól gyűjtötték az információkat.

Tanulmányi kirándulás

1.nap

Selmecbánya – Besztercebánya – Poprád /Szepesszombat/– Tátralomnic

Utazásunk első napjának reggelén 6.30-tól gyülekeztünk a Dr. Nagy János utcában. A létszámellenőrzés és búcsúzkodás után 7.00-kor elindultunk négy napos felvidéki kirándulásunkra. Kb. négy órás utazás után eljutottunk első állomásunkra, **Selmecbányára**. Először a belvárosban tettünk üdítő sétát. Megtekintettük a Szentháromság teret, ahol megtudtuk, hogy az emlékművet a 18. század elején építették egy pestisjárvány emlékére, majd a tértől nem nagy távolságban található evangélikus líceumhoz sétáltunk, ahol vezetőnktől megtudtuk, hogy valaha az iskola diákjai közé tartozott Petőfi Sándor (emlékét ma is emléktábla őrzi az épület falán), és a Felvidék híres írója, Mikszáth Kálmán is. Szívet facsaró látvány, hogy milyen elhanyagolt állapotban van az épület, de vezetőnk szerint a közeljövőben renoválásra kerülhet az épület.
Utunk ezután a bányához vezetett, ahol egy bányász segítségével megismerkedtünk a bányászok életével, s a felvidéki bányászat jellemzőivel. Megtudtuk, hogy jelentős volt a középkorban a réz és ezüst bányászata. Utunkat védőfelszerelésben tettük meg az 1300 m hosszú tárnában.

Ezután **Besztercebányára** utaztunk, ahol az óvárosban tettünk sétát. Felkerestük a főtéren a híres kereskedő família lakóépületét, a Thurzó-házat, majd a Mátyás-házat néztük meg. Érdekessége az épületnek, hogy Hunyadi Mátyás építtette itt tartózkodása céljából, reneszánsz stílusban. A II. világháborús emlékmű megtekintése után ismét útra keltünk.

Első napi utolsó állomásunk a **Poprád** volt, ahol meglátogattuk a festőien szép **Szepesszombat**ot, mely ma Poprád városrésze. Megtekintettük a híres főteret, mely megőrizte középkori hangulatát, kontytetőivel, háromszög alakú terével. Érdekessége a városrésznek, hogy egy magyar nyelvű feliratot is magán őrző emlékművet is láthat az ideutazó.

Este szállásunkra utaztunk, **Tátralomnicra**, ahol élménybeszámolót tartottunk, valamint vitáztunk a kisebbségek helyzetéről is.

2.nap

Dobsinai jégbarlang - Lőcse– Szepes vára – Csorba-tó

Második napunkon a reggeli elfogyasztása után **Dobsinára** indultunk. Az oda tartó úton előadást hallhattunk a jégbarlang kialakulásáról, s arról, hogy hogyan gyarapszik minden évben a jég vastagsága a mészkőn átszivárgó víz megfagyása következtében. A barlang eléréshez 20 perces „hegymászás" vezetett, de megérte! A jégbarlangban kb. 30 perces sétát tettünk és ámuldoztunk, mire képes a természet. Megtudtuk azt is, hogy a 19. század második felében két magyar kutató fedezte fel a barlangot.

A jégbarlang dermesztő világa után a Szepesség valaha volt központjába, **Lőcsére** utaztunk, melynek belvárosa az UNESCO világörökség része. Megtekintettük a Szent Jakab-templomot, s annak híres főoltárát, melyet Lőcsei Pál, 16. századi mester készített, de gyönyörű freskó-ábrázolásokat is láthattunk. A Thurzó-ház előtt ismerkedtünk Jókai Mór: A lőcsei fehér asszony című regényével, melynek nagy része a városban játszódik. Megtekintettük a városházát, s a mellette álló "szégyenketrecet" is, ami az említett regényben is helyet kap, s árulkodik a városban valaha élő szászok kemény szabályairól. A városban sétálva az volt az érzésünk, mintha évszázadokat repültünk volna vissza az időben. Az autóbuszon még ismerkedtünk Mikszáth Kálmán: A fekete város című regényével, amely szintén Lőcsén játszódik.

Sétát tettünk a belvárosban. Megtekintettük azt a templomot, ahol Thököly Imre, felső-magyarországi fejedelme mauzóleuma található, majd felkerestük a híres Thököly-várat is. Megcsodáltuk a Felvidék egyik legszebb belvárosát.

Délután átutaztunk **Szepes** várához, mely a dimbes-dombos tájon utazva már messziről látszik. A várban megtekintettük a kínzóeszközök és fegyverek kiállítását is, mely a főleg a fiúkat érdekelte. A bástyába felsétálva a szűk folyosókon, fantasztikus látvány tárult elénk: többek közt a híres Branyiszkói-szorost is lehetett látni a szép időben.

Második napunk utolsó állomása a festő Magas-Tátrában fekvő **Csorba-tó** volt. A hegyek közelsége már önmagában csodálatos érzés, de sétálni a tóparton tényleg üdítő élmény volt. vezetőnktől a tó keletkezéséről tudtunk meg érdekes részleteket, valamint a Magas-Tátra

élővilágáról. Néhány mondatban a településről is beszámolót hallhattunk, így derült ki, hogy Szlovákia egyik legkedveltebb síparadicsoma is egyben.

Szállásunkra visszatérve vetélkedőt tartottunk eddig átélt élményeinkből.

3.nap

Késmárk – Erdőalja /Hernád-áttörés/

Reggelink elfogyasztása után **Késmárkra** utaztunk. Sétát tettünk a belvárosban. Megtekintettük azt a templomot, ahol Thököly Imre, felső-magyarországi fejedelem mauzóleuma található, majd felkerestük a híres Thököly-várat is. Megcsodáltuk a Felvidék egyik legszebb belvárosát, ahol többek között egy fatemplom is áll.

A város megtekintése után túrázni indultunk a Szlovák paradicsomba, a **Hernád-áttöréshez**. Már az autóbuszon hallhattunk elnevezéséről (turista paradicsom) és keletkezéséről is néhány gondolatot. A több órás, frissítő túra csodás élményt jelentett számunkra, s élőben láthattuk, hogy a Hernád hogy vájt magának utat évezredek során a hegyek között.

Túránk után visszatértünk szállásunkra, ahol vetélkedőt tartottunk híres felvidéki költők, írók életéből, munkásságából.

4.nap

Rozsnyó – Rimaszombat – Eger

Utolsó napunk első állomása **Rozsnyó** volt, azonban a rossz időjárás miatt csak az autóbusz ablakain keresztül látogattuk meg a várost. Vezetőnktől előadást hallhattunk arról, hogy milyen fontos szerepet játszott 1706-ban Rozsnyó, mert a fejedelem itt tartózkodott, s vezette a fennhatósága alá tartozó országrészeket.

Utunk ezután **Rimaszombatba** vezetett. Terveink szerint előbb Krasznahorka várát tekintettük volna meg, azonban azt még tatarozzák, s zárva tart.

Rimaszombatban találkoztunk a Tompa Mihály Alapiskola 8. osztályos tanulóval, valamint tanáraikkal, akik már nagyon vártak bennünket. Ismerkedésre került sor: szó esett iskoláink specializációiról, a magyarságtudatról, a mindennapi munkájukról/munkánkról. Kapcsolatunkat kívántuk erősíteni ajándékaink átadásával: könyvtár-állományukat bővítettük, s azt meg is tekintettük. A találkozás után megkoszorúztuk Petőfi Sándor szobrát, s elénekeltük a Himnuszt, ezzel is adózva Nemzeti összetartozás emléknapján magyarságtudatunknak. Ezután rövid városnézés következett a belvárosban, ahol többek között Blaha Lujza mellszobrát, s a keresztény felekezetek templomait is megtekintettük.

Értékelő szakasz

Értékelő óra

A hazaérkezést követő 15 napon belül értékelő órát szerveztünk, melyre június 12-én került sor. A projektben résztvevő diákok és kísérő tanárok vettek részt. Ezen az órán felidéztük a négy nap eseményeit és értékeltük a tanulmányi kirándulást. Az órát az egyik kísérő pedagógus vezette, aki frontális munkaformában előadást tartott a négy nap eseményeiről, tapasztalatairól, eredményéről. Utána következett a diákok beszámolója. Előadás és PowerPoint bemutatóval színesítették az ismertetőt. Felelevenedett a négy nap. Kötetlen beszélgetésre váltottunk ezután, kérdésekkel segítve a gyerekek kibontakozását. Megbeszéltük, hogy melyik település tetszett nekik a legjobban. Mindenki egyetértett abban, hogy Selmecbánya és a Csorba tó maradandó élményt jelentett mindenki számára. Tátralomnicon a szálláson nagyon jól érezték magukat. De a rimaszombati magyar iskola is felejthetetlen élményt jelentett.

Témanap

A projekt zárásaként egész napos témanapot tartottunk az iskola tanulói számára. Az összegyűlt tanulóknak Miskolczi Ágnes kísérő tanár ismertette a pályázat célját, feladatait. Majd beszélt a Felvidék földrajzi sajátosságairól, történelmi hátteréről, és miért is fontos a kapcsolattartás a kint élő magyarokkal.

Ezután a két hetedikes osztály tanulói tartottak előadásokat, élménybeszámolókat a négy nap történéseiről. Újból végigjártuk az útvonalat a gyerekek segítségével. Fotókkal, PowerPoint bemutatókkal, video felvételekkel tarkították beszámolóikat. Szemléletesen számoltak be a

nevezetességekről, látnivalókról. Minden előadó megpróbált színesen, élvezetesen előadni, így végig meg tudták tartani a diáktársak figyelmét. Kérdéseket tehettek föl nekik.

Hosszan kitértek a rimaszombati Tompa Mihály alapiskolában tett látogatásunkról. Nagyon tetszett a gyerekeknek, mikor elmesélték, hogy az érdemjegyek ott fordított sorrendben vannak. Képekkel illusztrálva bemutatták az iskolát. Elmesélték, hogy ajándékkal leptük meg a külhoni magyar gyerekeket. Az iskola látogatása után megkoszorúzták a Petőfi szobrot.

A tanulók érdeklődéssel hallgatták a beszámolókat, főként a leendő hetedikesek, akik remélik, hogy az elkövetkezendő tanévben szintén részt vehetnek ilyen tanulmányi kiránduláson és gazdagodhatnak ezekkel az élményekkel.

A nap végén a diákok megköszönték a figyelmet, valamint kísérő tanáraik munkáját.

Az Egri Lenkey János Általános Iskola tanulói